

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență :

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Ion Arhiliuc și Andrei Harghel,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Alexei Croitor în numele părții vătămate Tanasiev Eugeniu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 decembrie 2012, în cauza penală în privința lui

Curnic Andrei Constantin, născut la 05 noiembrie 1979, originar și domiciliat în r-nul. Ialoveni, s. Văsieni, moldovean, cetățean al R. Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Instanța de fond din 05 noiembrie 2009 - pînă la 01 iulie 2011;*
- 2. Curtea de Apel Chișinău din 17 august - pînă la 01 decembrie 2011;*
- 3. Curtea Supremă de Justiție din 14 martie - pînă la 19 iunie 2012;*
- 4. Curtea de Apel Chișinău din 08 august - pînă la 26 decembrie 2012;*
- 5. Curtea Supremă de Justiție din 14 martie 09 aprilie - pînă la 08 mai 2013;*

Asupra recursului ordinar, Colegiul penal

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 01 iulie 2011, inculpatul Curnic Andrei a fost achitat de sub învinuirea adusă pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Acțiunea civilă înaintată de Tanasiev Eugen a fost respinsă.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Curnic Andrei a fost pus sub învinuire, pentru că activînd în calitate de comandant al grupei de escortă a secției Organizare, analiză și control a CPS Ciocana, mun. Chișinău, avînd scopul comiterii unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, la 11.04.2009, după eliberarea mandatului de arest în privința lui Tanasiev Eugen de către Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, din motiv că Tanasiev Eugen a comunicat judecătorului faptul aplicării forței fizice, cu pumnul i-a aplicat ultimului multiple

lovituri peste diferite părți ale corpului, apoi l-a lovit cu capul de peretele clădirii, prin ce a încălcat prevederile art. 14 al. 2 și art. 15 din Legea cu privire la poliție. Prin urmare, în urma rezultatelor acțiunilor violente a colaboratorului de poliție Curnic Andrei, i-au fost provocate lui Tanasiev Eugen dureri fizice și vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății în formă de echimoze pe față, gât și torace.

3. Procurorul a atacat cu apel sentința menționată, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii imputate la 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în MAI pe un termen de 3 ani.

În motivarea apelului a invocat următoarele:

- instanța de fond a interpretat probele acuzării ca fiind dubioase, însă nu a existat nici un motiv verosimil ce ar permite a presupune incredibilitatea acestora. Declarațiile părții vătămată S. Tanasiev sunt în corespundere cu cele ale martorului I. Colun și nu exista careva temeiuri de a presupune că aceștia ar fi convenit reciproc de a da careva declarații false. Partea vătămată și martorul I. Colun, au făcut declarații exacte referitor la mecanismul aplicării torturii de către inculpat, părții vătămate;

- instanța de fond urma să țină cont de faptul că acțiunile imputate inculpatului s-au comis într-un loc cu acces limitat (ograda CPS Ciocana), loc unde inculpatul grație funcției deținute se bucura de acces liber și necontrolat, loc în care practic nu puteau să se afle persoane care întîmplător ar fi putut fi martori la cele întîmplute;

- martorii apărării care au fost audiați în cadrul ședinței de judecată sunt colegi ai inculpatului și au fost subalternii acestuia, pe cînd, martorul I. Colun a declarat că cu partea vătămată E. Tanasiev, a făcut cunoștință cînd au fost reținuți și nu sunt prieteni sau amici.

3.1. De asemenea, sentința a fost atacată cu apel și de partea vătămată Tanasiev Eugen, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Curnic Andrei să fie condamnat pentru comiterea infracțiunii imputate, cu admiterea acțiunii civile și încasarea de la Curnic Andrei a prejudiciului moral în valoare de 150.000 lei, pe motiv că instanța de fond la pronunțarea sentinței nu a ținut cont de prevederile art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuia să cuprindă descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța a respins probele acuzării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2011, au fost respinse apelurile declarate de procuror și de partea vătămată Tanasiev Eugen, ca nefondate, cu menținerea sentinței, motivîndu-și soluția după cum urmează:

- sentința instanței de fond referitor la constatarea nevinovăției inculpatului este argumentată, fiecare probă prezentată de acuzare fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală;

- în rezultatul examinării cauzei penale învinuirea înaintată lui Curnic Andrei nu și-a găsit confirmare, or din analiza probelor verificate nemijlocit în ședințele de judecată a instanței de fond și apel, nu dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate;

- prin raportul de expertiză medico-legală nr. 1731 și raportul de expertiză medico-legală nr. 453, s-a atestat prezența la partea vătămată Tanasiev Eugen a leziunilor corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, însă, acest mijloc de probă, nu a indicat cu certitudine la autorul acestor leziuni sau la alte circumstanțe care ar identifica făptuitorul. Astfel, proba respectivă, raporturile de expertiză nr. 1731 și nr. 453, și-au pierdut din concludența și utilitatea sa în probarea vinovăției inculpatului, deoarece însăși partea vătămată a declarat că a fost maltratat în încăperea Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău, ce a avut loc, conform declarațiilor părții vătămate, pînă la momentul preinsei maltratării în curtea Comisariatului de poliție a sectorului Ciocana, fapt confirmat de martorii Tanasiev Vitalie și Tanasiev Liudmila, precum că la momentul prezenței în Judecătoria Ciocana, fiul lor, Tanasiev Eugen, avea semne ale aplicării violenței, fiind observată echimoză la ochi.

5. Procurorul, invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, pe motiv că instanțele de fond și de apel nu au apreciat la nivelul cuvenit probele prezentare de acuzare, care, în opinia recurentului, demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului.

La fel, la judecarea cauzei nu s-a ținut cont de depozițiile părții vătămate, martorilor și altor probe din dosar, care în cumul lor demască pe Curnic Andrei de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, astfel instanțele de judecată eronat au apreciat probelor care au stat la baza hotărîrilor adoptate, iar instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

5.1. Partea vătămată Tanasiev Eugen a atacat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Curnic Andrei să fie recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii imputate, admiterea acțiunii civile și încasarea de la inculpat în beneficiul său a prejudiciul moral în sumă de 150.000 lei, pe motiv că probele prezentate de acuzare și cercetate în ședința de judecată confirmă vinovăția inculpatului, însă, instanțele de judecată le-au dat o apreciere greșită, astfel pronunțînd hotărîri ilegale.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 19 iunie 2012, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror și de partea vătămată Tanasiev Eugen, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La adoptarea soluției date, instanța de recurs a constatat că, -

„Din conținutul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2011, s-a evidențiat încălcarea prevederilor procesual penale în cadrul examinării apelurilor declarate de procuror și de partea vătămată Tanasiev Eugen, prin care se confirmă argumentele recurenților că instanța de apel nu a apreciat probele puse la baza sentinței instanței de fond, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate.

Faptul dat, a fost menționat de către procuror și de partea vătămată în apeluri (Vol. II, f.d. 1-4), însă, a rămas nesoluționat în decizia instanței de apel (Vol. II, f.d. 29-36), prin care a fost menținută sentința primei instanțe fără modificări.

Din conținutul apelurilor declarate de către procuror și de partea vătămată Tanasiev Eugen (Vol. II, f.d. 1-4), rezultă că în susținerea cerințelor de casare a sentinței primei instanțe și rejudecării cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare în privința lui Curnic Andrei, cât și admiterea integrală a acțiunii civile, se invocă un set de motive cu referire la aprecierea probelor prezentate în sprijinul învinuirii: declarațiile părții vătămate; declarațiile martorilor Pleșca Corneliu, Tanasiev Vitalie, Tanasiev Ecaterina, Colun Igor; rapoartele de expertiză medico-legale nr. 1731 și nr. 453, cât și alte probe scrise, însă, din conținutul deciziei recurate rezultă că instanța de apel nu s-a pronunțat detaliat și amănunțit asupra tuturor argumentelor invocate în apeluri, nu a dat o apreciere probelor enunțate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, doar a audiat pe inculpatul Curnic Andrei, partea vătămată Tanasiev Eugen și un martor Colun Igor (Vol. II, f.d. 24-27), probe, care nu au fost supuse analizei în coroborare cu alte probe.

La argumentarea necesității respingerii apelurilor, instanța de apel a apreciat unilateral probele administrate la dosar, acordând o valoare primară probelor care, în opinia acestei instanțe, demonstrează nevinovăția inculpatului Curnic Andrei, în detrimentul celor aduse de procuror.

Astfel, aceasta a pus la baza nevinovăției lui Curnic Andrei aceleași probe care au fost cercetate de instanța de fond, le-a descris în decizie, însă, fără a le verifica mai minuțios, pe când, cercetarea probelor în instanța de apel se efectuează conform ordinii prevăzute de prima instanță.

De asemenea, potrivit procesului verbal, instanța de apel nu a cercetat potrivit ordinii și modului stabilit pentru prima instanță martorii Tanasiev Ecaterina, Tanasiev Vitalie, Pleșca Corneliu și martorii apărării Saharnean Serghei și Bunescu Andrei, pe când ei persistă și sînt enumerați în decizie (Vol. II, 29-36), astfel instanța de apel nu era în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele neverificate în ședința de judecată a instanței de apel.”

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 decembrie 2012, la demersul procurorului a fost încetată procedura de examinare a apelurilor declarate de către procuror și succesorul părții vătămate Tanasiev Eugen, în legătură cu decesul inculpatului Curnic Andrei.

La adoptarea soluției date instanța de apel a statuat că reieșind din materialele cauzei (vol.2, f.d. 82-83) și potrivit certificatului eliberat de Oficiul Stării Civile Ialoveni, inculpatul Curnic Andrei Constantin, a decedat la 12 octombrie 2012 în urma sinuciderii. Astfel, după cum s-a stabilit la ancheta penală, la 12 octombrie 2012, ora 09:30, Curnic Andrei, aflîndu-se în incinta Spitalului din s. Văsieni, r-nul Ialoveni, a împușcat-o pe soția sa Curnic M. care în rezultatul hemoragiilor a decedat pe loc, apoi, Curnic A. și-a efectuat o împușcătură în regiunea capului, și de asemenea, a decedat pe loc.

8. Avocatul Alexei Croitor în numele succesorului părții vătămate Tanasiev Eugeniu, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Curnic Andrei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.

În acest sens și, prin prisma prevederilor art. 35, 50, 51, 53, 89 Cod penal, art. 385 CPP, precum și art. 6 par. 1 CEDO, recurentul și-a exprimat dezacordul său cu

privire la nemotivarea deciziei în latura ce ține de vinovăția sau nevinovăția inculpatului decedat Curnic Andrei.

9. Examinînd argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen, din următoarele considerente.

Termenul de recurs este un termen procesual legal durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția cînd întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (*în redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare 27.10.2012*), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată al instanței de apel din 22 ianuarie 2013 (vol.2, f.d. 114), la pronunțarea deciziei motivate în ședința de judecată a instanței de apel a fost prezent avocatul Croitor A. și succesorul victimei Tanasiev Eugeniu, însă, recursul ordinar declarat de avocatul Croitor A. în numele succesorului părții vătămate Tanasiev Eugeniu, a fost expediat prin poștă în adresa Curții Supreme de Justiție la 15 martie 2013, fiind înregistrat la 18 martie 2013, adică peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării deciziei motivate.

Totodată, Colegiul penal, menționează că în cazul în care făptuitorul a decedat, apare ca lipsită de fundament juridic orice continuare a procesului penal, inclusiv pe calea recursului în anulare, chiar dacă se solicită o soluție de achitare, respectiv, de scoatere de sub urmărire penală, pentru că o acțiune penală nu se mai poate exercita față de un subiect care nu mai există.

În acest aspect, Curtea Europeană în hotărîrea sa din 29.08.1997, în cauza *A.P., M.P. et T.P. c. Suisse*, a menționat că „răspunderea penală încetează odată cu moartea autorului infracțiunii și a succede culpabilității defunctului nu este compatibil cu normele justiției penale într-o societate guvernată de preemțiunea dreptului”.

10. Din aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Croitor Alexei în numele părții vătămate Tanasiev Eugen, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 decembrie 2012, în cauza penală în privința lui **Curnic Andrei Constantin**, fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 29 mai 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ion Arhiliuc

Andrei Harghel